

ЧЫРВОНАЯ ЗЫМНА

№ 130 (1097) СУБОТА, 7-га чэрвеня 1930 г.

ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА РА-
БОЧА-СЯЛЯНСКАЯ МОЛАДЗІ
Орган ЦК і Менскага АК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАПІСКІ:

1 месяц . . . . . 30 коп.
3 месяца 90
6 месяцев . . . . . 1 р. 80
1 год . . . . . 3 р. 30

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
Менск, вул. Карла Маркса, 38
Телефоны: рэдактара—7-25,
сэкрэтарыят—12-19.

АДРАС КАНТОРЫ:
Комсомольская 25, тэлеф. № 903.

ГОД ВЫДАНИЯ Х.

Конт асобнага №—2 кап.

XIII з'езд прызнаў політычную лінію ЦК КП(б)Б
правільнай і поўнасьцю адобрыў яго работу

У прынятай ацэнцы работы па справах
ЦК КП(б)Б з'езд прызнае політычную лінію
ЦК КП(б)Б правільнай, цалкам адназваючай гэ-
нэральнай лініі УсеКП(б) і практычную работу
прааробленую за гэты пэрыод поўнасьцю адабрае.

На XIII зьездзе КП(б)Б

Ад XV--да XVI зьезду УсеКП(б)

Даклад Д. З. Мануільскага на XIII зьездзе КП(б)Б

II. Унутранае становішча

Таварышы, сялянцін пярэ галасуе
у клясамым змаганьні, інакш быць ня
можа, і выхад кожнага нашага кляса-
нага стаўленьня з кулацтвам ёсьць
паказальнік гэтага галаса-
ваньня. Зразумела, у гэтым змаганьні
сэрэднік будзе ваганьні. Але кепскі
той, хто гэтымі ваганьнямі сэрэдніка
прабуе апраўдаць свае ўласныя па-
мылкі, прыкрыць перагібы. На сэрэд-
ніка спадзявайся, а сам не хібулі.
Сэрэднік сэрэдніком, а памылка па-
мылкай. У нас ёсьць лэўе катэгорыі
паліцыі, адны, як нашы правыя, ба-
чы, зусім забываюць аб ваганьнях
сэрэдніка, сэрэднік, моў, зусім не
ацэня, таму яны ставяць пытаньне
— выключна аб памылках нашай пар-
тыі. Ёсьць другія таварышы, якія ўсе
гэтыя памылкі ўзьяваюць на спіну
сэрэдніка. Але і тыя і другія ня ма-
юць рацыі. Сэрэднік ваганьня, гэта
сэрэднік, але памылкі былі зроблены, пе-
рабылі вылікі, і яны адгравілі
апоўную ролю ў адлівах з колгасаў.

У чым былі нашы памылкі? У тым,
што былі парушаны тэмпы. Ці былі
яны парушаны ў вас? Так, і ў іх ві-
нават наш ЦК.
Ваш ЦК ужо ў значнай ступені за-
спэчыў сябе ад крытыкі тым, што
сам паправіў свае памылкі. Не-
адгодна адзначаць некаторыя вашы
найсильнейшыя памылкі ў гэтай справе.
Асноўная памылка — надзвычайная
спэцыфічнасьць, парушэньне тых тэм-
паў, правязьня сучаснай калекты-
фізацыі, якія былі намечаны ў дырэк-
тыве. Выж паспыхаліся аб'явіць
Беларусь краем сучаснай калекты-
фізацыі. Гэта было ня гэта ў тэм-
пах зь збожжавымі раёнамі, а ўліч-
ваючы аса лінасьці нашай рэспублікі.
Ці было гэта зроблена? Не. У нас
гэта ня было зроблена і ў вас на-
рошце вышлі, што вы, бадай, пасля
Маскоўскай вобласці прыдзецца на
партыйны зьезд з найбольшым дэ-
ржам у адносінах калектыфізацыі. У
нас з 57 проц. калектыфізацыя звы-
шніла да 13 проц., а тав. Гей гаво-
рыць—нават да 11 проц.

(Аронштам: Да дзесяці з чымсьці).
А тав. Аронштам папраўляе: да дзе-
сяці з чымсьці. Будзем лічыць, што
да 11. Па-другое, ЦК партыі ўказаў,
што асноўнай формай калектыфізацыі
на данай стадыі зьяўляецца арцель.
Мы паспыхаліся тут, паставіўшы,
які чытаў у адной вашай дырэктыве:
даручыць Наркомзему і Колгасцэн-
тру тэрмінова распрацаваць статут
сельгасарцеля, каб максымальна за-
спэчыць пераход сельгасарцеля да
комуны. Бачыце, якая „перадавая“
дырэктыва.
Па-трэцяе, у Маскоўскай вобласці
праправавалі ліквідаваць НЭП, высту-
паў супроць капіталістычных элемен-
таў гораду, „паправіўшы“ ЦК і да-
даўшы яго лэзунг ліквідацыі ку-
лацтва лэзунгам ліквідацыі гарадзкой
аружаві. Але, таварышы, зусім ясна
адназначна для кожнага з вас, што
калі мы ўдарам па кулаку, які мае
сабой вытворчую базу, мы тым
самым падрываем грунт пад элемен-
тамі гарадзкой буржуазіі, пад капі-
талістычнымі элементамі гораду. І зусім
ясна, што мы ня толькі знішчаем
такім чынам аснову нашай гарадзкой
буржуазіі, але падрываем грунт пад
сучаснай капіталістычнай буржуазіяй.

Таму „лапуняць“ лэзунг ЦК ня
можа быць ні Маскоўскаму Камітэту,
ні нашаму ЦК.
А вы таксама пашлі па маскоўска-
му шляху. У вас, напрыклад, была
паставілі ао раскулачваньні мяста-
на, аб тым, каб алабраць рад пра-
мысловых прадпрыемстваў у мэтач-
ных прадпрыемстваў, гэта была па-
мылка, якую трэба было выправіць.
Правільна зрабіў наш Цэнтральны
Камітэт, калі сам выправіў гэтыя па-
мылкі. Але гэтага аўтарытэт Цэнтраль-

нага Камітэту не пацярпіў, і ў той-
жа самы час партыя выйграла.
Але, таварышы, ёсьць у нас цяпер
у партыі людзі, якія не бяз умыслу
раздуваюць гэтыя памылкі.
Адны прабуюць ня столькі гэтыя
памылкі паправіць, колькі ўдарыць
па ўсёй лініі Цэнтральнага Камітэту.
Вось, напрыклад, у адной з маскоў-
скіх ячэек выступіў ядзін т. Угла-
наў, які заявіў: „Мы, аказалася, маем
рацыю“. Гэта-ж хто мы? Угланаў, ака-
залася, мае рацыю. Але Угланаў і Бу-
харын падалі заяву аб тым, што яны
капітулююць і прызнаюць свае па-
мылкі. У чым-жа вы, аказалася, ця-
пер маеце рацыю. У тым, што мы
маем цяпер 40-50 проц. калектыфіза-
ваных гаспадарак у збожжавых ра-
ёнах, але вы ніколі не чакалі гэтага.
Гэта здарылася наперакор вашым ча-
каньням. У чым-жа вы, аказалася,
яшчэ маеце рацыю? У тым, што ця-
пер разьвіваецца клясавы змаганьне,
але мы ніколі гэтага не адмаўлялі, мы
гэта прадракалі, гэта было няўнікне-
ва.

Уявце сабе, якія выдатныя політы-
кі! На лістападаўскім пленуме ён вы-
ступіў з прызнаньнем сваіх памылак.
Цяпер вярта каму-небудзь зрабіць
памылку, як ён зноў пераходзіць у
атаку супроць партыі.
Ёсьць і іншыя людзі. Таяж ты-ж
замысли, што і Угланаў, яны зьнеш-
не расшаркваюцца перад лініяй Цэн-
тральнага Камітэту, прыводзяць не-
калькі прытат Леніна, Сталіна. Мола-
тава...

(Аронштам: І свае).
... Сваіх яны, на шчасьце, ня мо-
гуць прыводзіць,—яны ў той-жа час
атакуюць лінію Цэнтральнага Камітэ-
ту, нападваюць на павольныя памылкі,
і бясковна пашыраюць круг гэтых
памылак. Я маю на ўвазе артыкул
т. Кісялёва,—што павялічыў ня так
даўно ў „Известиях“, які кожны
мысляччч чалавек ня можа інакш
расцэньваць, як атаку супроць генэ-
ральнай лініі партыі.

Тав. Кісялёў гаворыць у сва-
ім артыкуле аб перагібах у Ніжня-
Вольскім кай. Мы не сумняваемся, што
там маглі мець месца і павольныя
выпадкі перагібаў, але ў сьнежні ме-
сяцы Вольскі край меў 62 проц. ко-
лектыфізаваных гаспадарак, а пасля
артыкулу т. Сталіна, пасля выступ-
леньня Цэнтральнага Камітэту, пасля
усіх нашых кампаній супроць перагі-
баў, адліў у Ніжня-Вольскім край скла-
дае 9 проц., а колькі ён складае ў
Беларусі? І таварыш Кісялёў іменна
тут знаходзіць самае гібле месца, дзе
адбываліся перагібы. Ён гаворыць аб
тым, што там няправільна адбывалася
раскулачваньне. Ён цёмнымі фарбамі
рысуе навоў утвораныя колгасы. Так,
цяпер мы ведаем, што некаторыя пра-
выя элементы будуць выступаць супроць
лініі партыі, будуць на аснове
павольных выпадкаў прабаваць дыс-
крыдэнтаваць лінію партыі. Такім
выступленьнем партыя павінна даваць
адпор. Мы павінны ўдарыць па загіб-
шычых, таму што яны ўзмацняюць на-
ступленьне правых элементаў на нашу
партыю, але ў той-жа час мы не па-
вінны забываць ні на хвіліну, тавары-
шы, што правая небясьпека—цяпер
асноўная небясьпека, і ня толькі ў
нашым краі, але і ва ўсім сусьветным
рабочым руху. Правая небясьпека
будзе яшчэ гадамі жыць дзе-ні дзе
рэшткі нашай тэхнічнай асталасьці
яна будзе трымацца, апрачаючыся на
павольніцаў супроць колгаснікаў, яна
будзе хлапаць за кожную новую фазу
клясавога змаганьня. Усе гэта мы
прадбачым, і супроць гэтай правай
небясьпекі нам трэба цяпер накіраваць
агонь, выкрываючы тым больш бяз-
літасна нашых „мелкіх“ загібшычых,
якія палігваюць лэўчымасьцю правам
элементам паднімаць цяпер голас.

Дзе-ні дзе, таварышы, можна па-
чуць і такую завагу: „А дзе быў
Цэнтральны Камітэт, калі ўсе гэтыя
перагібы адбываліся? Я не хачу спы-
няцца падрабна на гэтым, але я вам

напомяну толькі некаторыя вельмі важ-
ныя моманты, якія даюць пераканаль-
ны адказ на гэтыя пытаньні. Перш за
ўсё ўжо напомяну аб артыкуле т. Ста-
ліна „Год вялікага пералому“, напіса-
ным у той момант, калі палымалася
хваля калектыфізацыі ва ўсім краі
(7 лістапада 1929 году). Тав. Сталін
гаворыць у гэтым артыкуле аб неаб-
ходнасьці ўцягненьня ў колгасы пака-
зам. Ён напамінае словы г. Леніна
сказаныя ім у Петраградзкім савеце
што не дэкрэтаваньнем зьверху мы
ўцягнем селяніна ў колгасы. Не фор-
мальным бюрократычным падыходам
да яго, а на аснове дасьведчаньня,
якое набывае мільёныя сялянства. На
жылым канкрэтным дасьведчаньні ся-
лянства зразумець перавагу буйнага
земляробства перад дробным.

Далей, пэстанова лістападаўскага
пленуму ЦК, дзе было сказана:

„У сувязі з бурна-разгортваючымся
колгасным рухам і стаячай перад ра-

візацыі,—комуны. У гэтай паста-
нове сказана: Калектыфізацыя такіх
важнейшых збожжавых раёнаў, як
Ніжняя Волга, Сярэдняя Волга, і Паў-
ночны Каўказ, можа быць у асноўным
скончана ўвосень 1930 году або ва
ўсякім выпадку, увесну 1931 году; ко-
лектыфізацыя-ж другіх збожжавых ра-
ёнаў можа быць у асноўным скончана
ўвосень 1931 году, або, ва ўсякім вы-
падку, увесну 1932 году. Я вас пы-
таю, а дзе-ж тут сказана аб Беларусі?
Чаму ЦК не сказаў тут аб Беларусі?
ЦК прадбачыў магчымыя труднасьці
ЦК ставіў перад сабой задачу разгар-
нуць сучасную калектыфізацыю ў
бліжэйшы год у найбольш ярка
выражаных збожжавых раёнах.

Далей: „паколькі дасьведчаньне су-
часнай калектыфізацыі на данай ста-
дыі колгаснага разьвіцьця, у якасьці
найбольш пашыранай формы колга-
саў, замест таварства па грамадзкай
апроцоўцы зямлі, у якім пры наяў-

насьці рабочай дэмакратыі, бо сама-
крытыка зьяўляецца адным з важней-
шых момантаў рабочай дэмакратыі.

Пры дапамозе лэзунгу самакрытыкі
нам удалося выкрыць цэлы рад бая-
чак у павольных нашых партарганіза-
цыях. Я ня буду падрабна на гэтым
спыняцца. Вы памятаеце Сочынскую
справу, Астраханскую, Смаленскую?
На ўроках гэтых спраў выходзіліся
сотні тысяч членаў нашай партыі, якія
пільна сачылі за тым, каб ні адзін пар-
тэі не зрастаўся з чужым элементам.

Над ўрокамі гэтых спраў трэба за-
думалася і таму-смяу з вашай бела-
рускай партарганізацыі, тут у пытаньні
нацыянальнай політыкі таксама зра-
сталіся дзе-ні-дзе з вялікарасійскім
шавінізмам, а дзе-ні-дзе з нацыянал-
дэмакратызмам.

На аснове самакрытыкі мы разгар-
нулі найбольшую ініцыятыву мас, па-
высілі энтузіязм і рэволюцыйную энэ-
ргію рабочай клясы. Пры гэтым ускры-
лася, што нашы профсаюзы, якія па-
вінны былі павярнуцца тварам да вы-
творства, не падрыхтаваны да гэтага
павароту. Самакрытыка ў верхавінцы
нашых профсаюзаў, у УсеЦСГПС, ня
прышлася да гушту, а супроць лэзун-
гу самакрытыкі, супроць лэзунгу „тві-
рам да вытворства“ пачалося глыбо-
кае змаганьне з боку гэтай опартуні-
стычнай верхавіні. Фактычна верхаві-
нка профсаюзаў, на чале якой стаў
тав. Томскі, вяла змаганьне супроць
партыі, аб'ектыўна супроцьстаўляючы
сябе партыі. Партыя прыняла ўсе
меры да таго, каб зрабіць пералом
у рабоце профсаюзаў. Пытаньне аб за-
дачых профсаюзаў у цяперашні, рэ-
конструкцыйны перыяд стаіць і на
з'ездзе. Мы павінны будзем цвёрдай
рукой перабудаваць работу профса-
юзаў, дабіваючыся на аснове далей-
шага разьвіцьця рабочай дэмакратыі
максымальнага ўцягненьня профсаюзаў
у вытворства, яшчэ большага разгорт-
ваньня ініцыятывы мас. Трэба дабіцца
таго, каб нашы профсаюзы не аста-
валі ад новых форм камуністычнай
працы—соцыялістычнага спарорнітва
і ударнітва, шырока абхапшчы
масы.

Профсаюзы павінны аўдаць гэтым
стыхійным масавым рухам, і гэта-ж бо
ужо ня пустая фраза; сацыялістычнае
спарорнітва і ударнітва абарнулася
ў нас у найбольшай рабоча-сялянск-
рух.

Іменна сацыялістычнае спарорнітва
і ударнітва пакаваюць, якое глыбо-
кае давер'е мае рабочая кляса да на-
шай дзяржавы, якая кіруе прамысло-
васьцю, і да нашай партыі, якая стаіць
на чале сацыялістычнага будаўнітва
ў нашым краі.

Соцспарорнітва і ударнітва дапа-
магаюць замацаваньню сувязі нашай
партыі з шырачэйшымі масамі рабоча-
клясы. Гэта зьлітасьці цяпер моцна-
які ніколі.

Глыбокае давер'е пролетарскіх мас
да нашай партыі правяліся і ў часе
чысткі партыі, якую мы нідзілі пра-
водзілі і якая праходзіла пры актыў-
ным удзеле шырокіх рабочых мас.
Што прадстаўляла сабою чыстка? Ко-
жны камуніст, які праходзіў чыстку,
зьяўляўся як-бы дэлегатам, якому ра-
бочыя пасылаў у партыю як най-
больш чэснага, актыўнага і швэрдлага
рабоча-рэволюцыйнага.

Вось які сэнс павялі ў нас чыстка.
Яна таксама ўмацавала сувязь нашай
партыі з шырачэйшымі масамі рабочай
клясы. І нарэшце, простым непасрэд-
ным вырашэньнем безгараднага да-
вер'я рабочых да партыі зьяўляўся
той прыток у партыю, які мы мелі ў
апошнія гады. Мы дабіліся значнага
росту рабочага ядра ў партыі: на 1
студзеня 1928 г. мы мелі 57,8 проц.
рабочых у партыі, а 1 красавіка про-
цент рабочых у партыі ўжо быў ро-
вен 68. У абсалютных лічбах рабочае
ядро ў партыі за гэты-ж тэрмін вы-
расла з 706 тысяч да 1 мільёна 173
тысяч чалавек.

(ПРАЦЯГ ГЛ. НА 2-Я СТАРОНЦЫ)

Вітаюць XIII зьезд КП(б)Б

На адмыку: зьлева на права: рад чыгуначнікаў прыбыўшых вітаць
з'езд. Стоячы вітае тав. Капац ад імя інжынерна-тэхнічных сіл Беларусі.

бочай клясай і сялянскімі масамі за-
дачай—падняць гэты рух на больш
высокую ступень—Пленум Цэнтраль-
нага Камітэту перасьцерагае супроць
недадашчкі труднасьці колгаснага
будаўнітва і аслабіва супроць фор-
мальнага бюрократычнага падыходу
да яго і ацэнкі яго рэзультатаў.

Я пытаюся, таварышы, ясна тут ска-
зана, ці не? Цэнтральны Камітэт пе-
расьцерагаў супроць неадашчкі труд-
насьці колгаснага будаўнітва і аслабіва
формальна-бюрократычнага падыходу
да яго. Калі гэта было сказа-
на? На лістападаўскім пленуме Цэн-
тральнага Камітэту.

Неабходна, таварышы, напомяніць
гэтыя словы Цэнтральнага Камітэту,
бо дзе-ні дзе ў першы момант пасля
павялічэньня артыкулу Сталіна былі та-
кія гутаркі, што Цэнтральны Камітэт
вінават у перагібах, Цэнтральны Камі-
тэт не прадуладзеў.

Далей, таварышы, 5 студзеня павы-
лася пэстанова ЦК аб тэмпах калекты-
фізацыі. Гэта было якраз тады, калі
хваля колгаснага будаўнітва стала
бурна палымалася ўверх,—гэта можа
прасачыць па асобных раёнах РСФСР,
Украіны і Беларусі, дзе процант колек-
тыфізаваных гаспадарак дасягаў пры-
блізна 20 у гэты момант. Пад кане-
лютага гэты процант пераваліў ужо
за 50. І вось тады, калі пачаўся асла-
біва бурны рост колгаснага руху,
Цэнтральны Камітэт апублікаваў сваю
пэстанову аб тэмпах. Я лічу сваім
абавязкам напомяніць вам некаторыя
моманты з гэтай пэстановы для таго
кеб паказаць, што Цэнтральны Камі-
тэт партыі правільна перасьцерагаў
арганізацыі ад захавленьня тэмпаў,
правільна прадасьцерагаў арганіза-
цыі ад небясьпекі пераскокаваньня
на вышэйшую форму калекты-

насьці абграмаджаньня прыш, захоў-
валася прыватная ўласнасьць на
сродкі вытворства, высувае с-г. ар-
цель, у якой калектыфізаваны асноў-
ныя сродкі вытворства (мёртвы і жывы
інвэнтар, гаспадарчыя будыні, тавар-
апрадуктова жыццё). Цэнтральны
Камітэт даручае Наркомзему Сіюзу з
шырокім прыцягненьнем колгасных
арганізацыяў у найкарацейшы тэрмін
выпрацаваць прыкладны статут сель-
ска-гаспадарчай колгаснай арміі, як
пераходнай да комуны формы колга-
саў, ўлічваючы пры гэтым недапу-
шчальнасьць прыёму кулакоў у кол-
гасы.

Аб чым гэта гаворыць? Што пятага
студзеня 1930 году Цэнтральны Камі-
тэт сказаў тое, што ён сказаў у ар-
тыкуле т. Сталіна 2 красавіка.

Далей, у той-жа пэстанове гаворы-
цца: „рама з тым. ЦК з усяй сурэ-
насьцю перасьцерагае партарганіза-
цыі супроць якога-б то ні было „дэ-
крэтаваньня“ зьверху колгаснага руху,
якое можа стварыць небясьпеку пал-
ным сапраўднага сацыялістычнага
спарорнітва па арганізацыі колгасу
гульнію ў калектыўнасьцю“.

Цэлы рад арганізацыяў парушылі
эту пэстанову, дапусьціўшы яўныя
перагібы, і мы павінны былі за гэтыя
амылкі значна раслабіцца. Але
ўсё-так пасьпелі на фронце калекты-
фізацыі, ня глядзячы на недахват гэ-
тых, выключна вялікіх. Яны не маглі-б
быць дасягнуты без таго найбольшага
энтузіязму, які правяла рабочая кляса,
без таго давер'я да пролетарыату і
яго політыкі, якое было ў наўнясьці
і сялянства. У гэтым агромня сэнс і
значэньне вялікага процэсу калекты-
фізацыі, які разгортваецца цяпер у на-
шым краі.

3. Рабочая кляса і партыя

Вы памятаеце, таварышы, што XVI
з'езд высунуў лэзунг самакрытыкі.
Ажыцьцяўляючы гэты лэзунг самакры-

тыкі, мы яшчэ шырэй разгарнулі
ўнутрыпартыйную дэмакратыю. Лэ-
зунг самакрытыкі дапамагаў і раз-

Працяг. Пачатак чытай у
№ 128 і 129.

Спрэчкі па дакладу тав. Трыліссера
аб рабоце ЦКК УсеКП(б)

II. Унутранае становішча

(Працяг. Пачатак глядзі на 1-й старонцы)

Мы маем яшчэ ў нашай партыі пра-
яўленьні правага і левага ўхілу. Што
прадстаўлялі сабою анты-серацвянкі.

Што представляє собою ця пер трочкізм? Нядаўна Троцкі выступіў з надзвычайна значымальным артыкулам у пытанні аб тактыцы адзінага фронту. У гэтым артыкуле ён раіць нашай партыі, ні больш, ні менш, як пераглядаць, у сувязі з сусветным крызісам і беспарадам, плян нашага пяцігадовага сацыялістычнага будаўніцтва з такім вырадаваннем, каб заставаць яго да гаспадарчага становішча Нямеччыны і Англіі. Мы павінны, запэўніваю я, заявіць нямецкім і ангельскім рабочым: вось мы перабудавалі свой пяцігадовы плян, каб загрузіць вашы прадпрыемствы заказамі і даць вам работу. Што азначае гэта дэмагогічная пропозыцыя? Гэта значыць пайсці на тое, каб нямецкай і ангельскай прамысловасці мелі ў нас агарны прыбытак, а самі працавалі б на нас як прамысловыя краі. Троцкі рэкамендуе нам на гэтай аснове заключыць блэк з рэфармістамі, з Томасам. Я пракананы, што Томас гэту праграму прыме, бо гэта праграма ангельскага імперыялізму. Падумаем: каб даць такі плян, пры якім мы будзем заставацца агарным краем, а Томас з Макдональдам і Альфрэдам Мондам будуць разьвіваць сваю індустрыю і забяспечваць нас машынамі і прадметамі першай неабходнасці. Троцкі, які нас некалі дакараў, калі мы клікалі генаў на шлях тактыкі адзінага фронту, не аспоне класавы

Тое, што наша партыя алаіла, згуртавана, зьяўляецца лепшым доказам таго, што лінія нашага Цэнтральнага Камітэту была правільнай (бурныя апладысменты).

Тав. Разумау.— Неабходна ўзмацненне рабочага кантролю над прамысловым будаўніцтвам. Таксама трэба ўзмацніць адказнасць парт. лчэек і гаспадарнікаў за прамфін-цлян. У нас ёсць шмат недахопаў

дких умовах Беларусі такое
шча, калі газета "Звязда" за-
пчала асобны навінавы рэ-
гі. Трэба, каб ЦБК аявнула
гу на тое, каб наша прэса за-
стала на пасту популярызацыі
станоў партыі, на пасту бара-
ства за правільнае правядзенне
разнай лініі партыі ў жыццё.

нікаў, Кавальчук, Фёдарэў,
чэраў, Судакоў, Чэрнушэў,
Сянкевіч, Астапенка, Палай,
Гаўдукевіч, Пятускоў, Бурэ,
Шлэтарэў, Рэзьнікаў, Палай,
Супрун, Агульнік, Крохмаль,
Шахоўскі (рабочы Менску),
макоў, Манюк (рабочы Гомелі),
Мышалаў (сакратар РК Палай),
Гурчонак (калгасны),
Навасельскі (рабочы Менску),
Балашоў (вайсковы), Дзямяніч
(рабочы Магілёва), Чумак
(сакратар РК Магілёў), Сміла
(рабочы Мазыру), Стронгін
ратар РК Мозыр, Самусь
(работніца), Чарнобродава
ботніца), Юзьвіч (рабочы Віш
ску), Асініскі (сакратар РК Ві
ша), Бабкоў (вайсковы), Мі
сімаў (вайсковы), Гантман
Хаскін, Рапапорт, Арошні
Розін, Вайнэр, Будзінін
Ягараў.

рзба паятаць, што не пазы-
чым а два дні да атку ў
рчых абот. дз п ввен б

Розаючим моментам у пасьн ховас ці уборчаній кампанії з'являється своєчасовий ремонт інвентаря. Роботу ремонтних і пахосних майстерній патрібно пастійно на їд ривню нагу.

Організована правда колгас-
на у борачну кампанію будзе ма-
ніфестам ударам па кулака, па-
лачкім спробам сарваць поспіш
колгаснага бунаўніцтва. Трэба лі-
мітаць што кулак яшчэ не да-
ты, што ён будзе аказваць да-
нае супраціўленне пераможнаму
прасоруванню колектывізацыі.
Трэба яшчэ больш паялыць ку-
савую дэбашчыцу комсамольскіх
ячэек у бярэцце з спробамі ку-
лака сарваць усеагульную кампанію
Уборачная кампанія з'яўдзецца
важнейшым звяном на ўмоц-
няванні колгасаў, у ліквідацыі ку-
лацтва, як к жыццю на базе сучас-
най калектывізацыі.

Сакратар ЦК УсеНП(б) СТАЛІН

Ды і наогул у равне падрыхтоўка да ўборачнай кампаніі не горнута. Рызком камсамолу яшчэ не пераклучыў працу ачэек на пасярэдняе выкавыаньне задач падрыхтоўкі да ўборачнай кампаніі.

„Лёгкая Кавалерия“ заводу „Большавик“ 24-га мая
 організувала на заводі налёт з мэтай правэркі да-
 здзення прамфінплянэ да варштату і да рабочага.
 Вынікі налёту паказалі, што у гэтай галіне ёсць вя-
 лікія недахопы. Хоць рабочыя і ведаюць колькі яны
 павінны вырабляюць і г. д., але вучоту работы ў ча-
 стцы брыгад не наладжана. Удзел, камсамольцаў у
 барацьбе за выкананне прамфінплянэ недастатковы.
 Заўважаюцца спазненні неакуратныя адносіны да ра-
 боты з боку асобных камсамольцаў, слаба пастаўлена
 масвая работа сярод беспартыйнай моладзі.

ГРАМАДЗКАЕ ХАРЧАВАНЬНЕ—НА СПРАВУ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА БУДАЎНІЦТВА

Намчаючы агляд грамадзкага харчаваньня, мы патрабуем безадкладнага выпраўленьня выяўленых аглядам х баў і прыняцьця належных мер для замацаваньня дасягнутых посьпехаў

АД СЛОУ ДА СПРАВУ

Усесаюзны агляд грамадзкага харчаваньня, узняты на ініцыятыве газэты „Правда“, скончыўся. На ўсёй краіне прашла вялікая хваля ініцыятывы працоўных у справе правэркі пастаноўкі грамадзкага харчаваньня, як неабходнага сродку для перабудовы быту.

Агляд, праводзімы друкам, усклыхнуў шырокія масы чытачоў, узняў на ногі атрады „лёгкай кавалерыі“, аб гэтым сьведчаць дзясяткі і сотні юнкорскіх лістоў, якія паступаюць з месца. Зараз, калі агляд скончыўся, трэба падвесьці вынікі прааробленай справы палепшаньня пастаноўкі грамадзкага харчаваньня.

Студэнцкая і вучнёўская моладзь скарыстаła месечнік агляду для барацьбы за стварэньне неабходных умоў пры арганізацыі харчаваньня студэнцтва.

Аднак шматлікія допісы з усіх баў ў Беларусі, ад усіх навучальных устаноў сьведчаць аб тым, што грамадзкае харчаваньне не прыстасавана да патрэб студэнцтва, не прыстасавана да ўмоў падрыхтоўкі кадраў.

Гэтыя допісы сьведчаць аб тым, што вельмі часта справа харчаваньня студэнцтва знаходзіцца ў руках варожых нам людзей, што гэтыя людзі імкнуцца, зьмяняючы пастаноўку грамадзкага харчаваньня, псаваць справу стварэньня нормальных умоў для падрыхтоўкі кадраў.

Справа забяспечаньня рабочых таксама не пастаўлена на належную вышыню. Бруд, антыгігіенічнасьць, бесападарнасьць пануюць яшчэ ў нашых сталовых. Доўгія чаргі адбіраюць каштоўныя рабочы час, не ствараюць умоў для інтэнсіўнай працы, для пасьлявавай барацьбы за прамфінанс. Выпадак, які меў месца нядаўна на тоўнараспрацоўках, калі рабочыя адмовіліся ад абеду ў і дэманстрацыйным парадку працавалі галоднымі, павінны на лужыц сьціскаць на колькі шкодна і варожа бяздушна, на колькі

чыноўнічы адносіны могуць адмоўна адбівацца на здароўі рабочых, на выкананьні прамфінансу.

Заканчваючы сёньня агляд грамадзкага харчаваньня на старонках газэты „Чырвоная Зьмена“ раз назаўсёды ставіць пытаньне аб карэньнай перабудове пастаноўкі грамадзкага харчаваньня, аб карэньным зруху з пустых разважаньняў да практычнай працы па палепшаньню арганізацыі грамадзкага харчаваньня.

Заканчваючы агляд, мы патрабуем ад арганізацый, ведаючых справу пастаноўкі грамадзкага харчаваньня, рашучага павароту ў бок прыстасаваньня грамадзкага харчаваньня да патрэб перабудовы быту, выкананьня прамфінансу і падрыхтоўкі кадраў.

Мы патрабуем зьняцьця з кіраўніцтва і працы тых людзей, якія няздольны прыстасаваць сваю працу да патрэб сучаснасьці і шкодзяць нам, змяняючы іх пралетарскімі, сапраўды падрыхтаванымі, кваліфікаванымі працаўнікамі грамадзкага харчаваньня.

Мы патрабуем стварэньня адна-адных сталовак пры кожнай і на сезонных работах з тым, каб яны сапраўды адпавядалі запатрабаваньням працоўнага насельніцтва.

Мы патрабуем перабудовы сыстэмы пастаноўкі грамадзкага харчаваньня ў бок лепшага абслугоўваньня студэнтаў і профшкольцаў, лепшай арганізацыі харчаваньня маладых рабочых.

Выяўленыя аглядам хібы і прарывы павінны быць выпраўлены і на вурк х наудалай арганізацыі харчаваньня павінны вучыцца нашы органы, якія будучы займацца справай пашырэння сеткі грамадзкага харчаваньня.

Агляд павінен ператварыцца ў штодзённую праверку абслугоўваньня працоўных з тым, каб справа агляду была ажыццэўлена не на словах, а на справе.

А. Глезер.

3 піні „лёгкай кавалерыі“

(Матар’ял налёту „Лёгкай кавалерыі“ Гомелю па правэрцы п станоўні грамадзкага харчаваньня)

Запасныя прадукты ў 1 і 2-ой сталовых, трымаюцца нябайна, брудна. Паводна хаваецца ў недастаткова прыкрытых пакавальнай паперай бочках. Паварх яе рассыпаны крышкі і сьмецце. Сьвіное сала і алачыя тлушча складаюцца ў пыльнай, бруднай каменнай каморцы. Мясная паўтуша паложана ў сэрпю разам з касткамі.

Неўмішчальныя пакой заваецца тут „загатоўчым“. Малыя яго памеры не даюць магчымасьці правільна размяркоўваць прадукты. У шафе кухні захоўваюцца „прадукты“: аб’едзены падукамі хлеб, рэзкі макарон, брудная кухонная пасуда, каструлі. Куюк шафы ўняконе павуцца на каюльках. Скрыні, у якіх вояцца на рабочых сталовых абеды, пакрыты брудам, стаіць на падлозе ў той час, калі прыбіраюць на кухні. Пры чыстцы падлог розныя адкды пападаюць туды. Кухонныя сталы маюць паўсантыметровыя дзіркі, туды выбіраецца бруд, а вычышчаецца вельмі несваечасова.

Брыгада „Лёгкіх кавалерыстых“ гар. штабу дала пэры пераг прапанову па выкароўваньню гэтых бачыньстваў.

„Лёгкія кавалерысты“ ня толькі правярылі, і дапамагі прапанаваць, але згодна свайму звычайу, заахвочваюць у свой блэк-нот і прылуду прав некаторы час правярыць, што палепшана.

Столовая № 4

Багацце электрычнага сьвятла кідаецца ў вочы пры ўваходзе ў сталовую № 4. „Беласьнежныя сарваці“, пакрытыя жоўтымі плямамі, накрываюць столікі. За дрэнна вымытымі і ня выдэртымі буфэтам выдэртая таліня.

Пліта сапсавана—дыміць. Запах чаду ўшарта стаіць у кухні, дым рожа вочы, вентыляцыя недастат-

кова. Нават праз клубы дыму відзіць на сьценках рэшткі мяса і інш. спажываных прадуктаў, абалудналі атынкаўка. Кухонная шафа завалена верхняй вопраткай і бруднымі халатамі. За мясарубкай працуе чорнарабочы, у надзвычайна брудным халаце. У паудамыйным аддзяленьні брудна і ам-жа прыгатаўляюць гародніну. Капуста рэжацца на дошцы, дзе заставалася луска ад толькі што чышчанай рыбы.

Дыэтычная сталовая № 6

Прадукты ляжаць адкрытымі. Скрыні—бяз покрывак. Макароны рассыпаны на бруднай пакавальнай папэры. На падлозе стаіць непакрытая скрынка з мяснымі ко-

— Ці ня ча спыніць цыркулярнае харчаваньне?

ствам, якія прыгатаваны для заахвочы ў страву, тут-жа робіцца ачыстка, кідаюцца аткіды. Сьлеп ня лепшы. Павуцца, плесень і бруд накрываюць яго сьценны. Вентыляцыя недастаткова, прадукты не накрываюць. Кухаркі ў брудных, парваных халатах бегалюць на кухні каля развешаных у самай падлогі на палачках французскіх бузак, брудная скрынка з рэшткамі абеду стаіць побач. Шафы для хаваньня чыстай пасуды няма, замест яе паліцы, на якіх брудная пасуда завалена грудай.

За буфетным сталом—бруд. У буфэце валюцца рэшткі хлеба, розныя крышкі, папатофі. Некаторыя офіцыянткі груба адносіцца да наведвальнікаў. Пры адчыненні дыэтычнай сталовы ЦРК катэгорычна заявіў, што страву будзе адоўскацца толькі дыэтыкам, а харчуюцца фактычна ўсе жадаючыя.

Столовая № 1

Санітарны нагляд даваў указаньні на палепшаньню санітарнага становішча кухні і сталовай № 1. Тое-сёе выпраўнена, але большасьць і на сёньнешні дзень застаецца добрым нажуданьнем. Санітарнае становішча галоўнай клятовай крыху палепшана: дзірк ў падлозе забіты, прадукты накрываю і завешаны ад сьпіжарня, дзе хаваюцца бочкі з саленьнямі, — не пабелена, на столі пыл, павуцца. У ледніку гуляюць падука і брыгада „лёгкіх кавалерыстых“ гарштабу выкрыла шмат падуковых сыядоў у масле.

Хлеў, у якім чысьціць гародніну, вельмі дзіўнай архітэктуры: блз столі і падлогі, брудны, завалены розным рызьбам. Бульба мыецца ў бруднай бочцы. Кухня абсьледзвалася брыгадай 2 разы. У час раздачы сьнедаваньня ў кухні было чыста але на прадуктах, якія ляжалі адкрытымі, пауцала мноства мух. Пры раздачы абеду кухня разка перамынілася—бруд, дым, чад, шмат касьцей валілася на падлозе. Па судамыйнае аддзяленьне ўсё яшчэ рамантуецца, пасуда мыецца ў ванначках, не выпраецца, на відэльцах сыяды пэлы.

Сарваці на сталых брудныя, у плямах, а ручнікі ў умывальніках да тако брудныя, што наўрад ці хоць адчайнасьці выперцця ім.

З боку асобных офіцыянтаў грубыя адносіны да наведвальнікаў.

Тэлеграмы

Жахлівая дэманстрацыя інвалідаў вайны ў Люстгартэне

БЭРЛІН, 5. Сёньня вечарам у цэнтры Бэрліну, у Люстгартэне адбылася жахлівая дэманстрацыя некалькіх тысяч сьляпых, бязрукіх, бязногіх і іншых інвалідаў вайны, арганізаваная інтэрнацыянальным саюзам ахвяр вайны, Межрабпомам і МОПРА. Дэманстрацыя была арганізаваная для пратэсту супраць скарачэньня дапамогі, прадырыята-га нямецкім урадам. Сярод вязьмочнай колькасьці плікатаў, тэкст якіх дэманстраваў надзвычайнае

жабрацтва і голад інвалідаў, асабліва вылучаліся два плікаты. Навым было напісана: „На нашай скага сабаку штомесечна адпучае па 80 марак, на сьлінога—50 маркі“. На другім плякане быў напісан лэзунг: „Далоў ураг голад і яго лэкаў“. Дэманстрацыя праправаджалася шматлікімі агітацыйнымі і палітычнымі. У адным месцы адбылася сутычка між дэманстрантамі і паліцыяй, прычым рапэн адля дэманстрантаў.

Вялізарнае беспрацоўе ў Аўстрыі

ВЕНА, 4. Па офіцыяных вестках на 15 мая ў Аўстрыі налічвалася 175328 беспрацоўных, якія атрымліваюць дапамогу, г. зн. на 36000 больш, чымся 15 мая 1929 году. Акрамя таго, на тую-ж лічбу было зарэгістравана 31000 беспрацоўных, не атрымліваючых дапамогі. Орган аўстрыйскай кампарты „Ротэ Фінэ“ лічыць, што акрамя офіцыяна зарэгістраваных беспрацоўных ёсьць яшчэ менш 80000 беспрацоўных, підзе не зарэгістраваных.

Японскі друк аб Турксібе

ТОКІЁ, 5. Лібэральная „Ніні-Ніні“ прысьвяціла перадаву Турксібу. Пасьляховае сканчэньне пабудовы дарогі газэта лічыць доказам эканамчнай моцнасьці СССР і пасьляховасьці выкананьня пяцігодкі.

Ясна-вяльможны „анёл міру“

Пісудчыкі намераны выступіць у ролі „анёла міру“ і прапанаваць Францыі і Італіі сваё пасрэдніцтва ў справе ўладжываньня франка-італьянскага канфлікту.

Польска жыцьцёва зьлікаў сьм палітрамавы міру ў Эўропе.

Маскоўская вандроўная опэра ў Менску

З 1 чэрвеня пачала працаваць у Белдзяржтэатры маскоўская опэра. Першым яе пастаноўкі „Аїда“, „Югені Анегі“ і „Рыголетто“ паказалі, што мы маем справу з сур’ёзным, высока-кваліфікаваным опэрным калектывам. У калектыве ёсьць пэлы пераг вельмі здольных артыстаў, якіх з вэкольнага таксама і з драматычнага боку. Для прыкладу можна назваць артыстаў, якіх мы бачылі і чулі ў першых спектаклях,—яны ў большасьці задаволілі аўдыторыю выкананьнем свайго вэкальнай партыі і сьпэччнай ролі: Емяльянаў, Волаш, Карнецкая, Стасаў, Сінікі, Аляксашын, Шыдлоўскі, Корсакава, Дубкова і шмат іншых.

Паказам на недахопы, якія мелі месца ў першых спектаклях. На першае, з дэкаратыўнага боку вельмі бедна ўсё абстаўлена; па-другое,

вельмі малы оркэстр (20-22 чалавекі) ад чаго псуецца агульнае ўражаньне ад опэры.

Першым спектаклем паказалі тэма на колькі стары опэрны партуар ня мае нічога с палепшаным сучасным нашым жыцьцём. Усе гэтыя „Аїды“, „Травіята“, „Фаусты“ для нас маюць толькі мастацкую вартасьць, але гэтак музычнае стацтва прыложанае для варонь нам зместу дрэнна ўспрымаецца нашым гледачом. У рэпертуары гэтай опэры маецца і новы рэагэпэрытар: опэры „Горы вятроў“ і „Прышч“ муз. Пятоньга і балет „Красны мак“ муз. Гліера. Працоўных гор. Менску будучы чакаюць гэтых новых паставак і, па-нашаму, адміністрацыя опэры павінна як-мага хутчэй пачаць пастаноўкі дадз працоўнаму гораду Менску.

І. Любін

Новыя рабфакі ў БССР

Наркомаьветы БССР паставілі ў адчыніць у гэтым годзе ў БССР два новыя дзённыя рабфакі ў Баўруйску і Барысаве. Сёлета на рабфакі будзе прынята 690 чал.

Акрамя дзённых рабфакаў, адкрываюцца 18 новых ввчэрніх рабфакаў. Разам з існуючымі ў БССР будзе 25 ввчэрніх рабфакаў.

Прыём на завочны пэдфак ВДУ

З 15 чэрвеня пачынаецца прыём на завочны пэдфак ВДУ. Завочны пэдфак будзе мець сацыяльна-старычнае, пол тыка асьветнае, таватарнае і пэдагэга-пэдагэгічнае аддзяленьні. Усяго будзе прынята 500 чалавек. Тэрмін навучаньня—3 гады.

Паведамленьні

ФРК ЛКСМБ. — Сёньня а 7-й гадзіне ўвечары ў памяшканьні РК адбудзецца паседжаньне раённа-канфліктнай камсі. Выклікаюцца нступныя чалкі: Аўтотранспарт Цукерная ф-ка „Ілішэ“, завод „Комунар“, Белазяржбуд, шпалерная ф-ка, Менбўдтрэст, 1 ая друкарня.

Прысутнасьць сяброў РКК сьратароў ачэк і т. т. якіх маюць канфліктныя справы, абавязкова.

ФРК ЛКСМБ. — 10-га чэрвеня, а 6-й гадзіне ўвечары ў памяшканьні ФРК ЛКСМБ адбудзецца паседжаньне пр-ймавой камісіі.

У панядзелак, 9-га чэрвеня а 12-й гадзіне дню ў памяшканьні ЦК ЛКСМБ адбудзецца паседжаньне

Яўка ўсіх членаў КК ЦК

На паседжаньне выклікаюцца чалкі: Харкевіч Я., Нісенбаум С., Ляўчанка Я., Дзергачоў А., Масалкоў, Машаў, Сідаровіч З., Хадановіч, Аршэманка, (Ворша), Герман Кавалёна, Васількова, Каранаў К. Башлакоў (Гомель), Слунін Казан П., Ізафатана, Аляхін Емельянава Е. Ала-зёна р-р Буевіч С., Салаўёў (Віцебск).

Праезд за свой кошт.

Нам. Старшын КК ЦК ЛКСМБ ПАУЧЫН.

Адказны рэдактар Рэдакцыя